IDU SPAD'23 International Spatial Planning and Design Symposium

PROCEEDINGS BOOK



IZMIR DEMOCRACY UNIVERSITY
DECEMBER, 15-17, 2023 | IZMIR, TURKEY

Izmir Democracy University

SPAD'23

International Spatial Planning and Design Symposium Proceeding Book

EDITORS
Prof. Dr. Bedriye TUNÇSİPER
Prof. Dr. Hakan DOYGUN
Res. Assist. Recep Özmısır

ISBN: 978-625-94352-3-7

December 2023, Izmir

All rights reserved.

The responsibility of the opinions expressed in the papers published belongs to the owners. Quotation cannot be made without showing the source.

SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

PRESIDENT

Prof. Dr. Bedriye Tunçsiper (Rector of Izmir Democracy University)

Organizing Committee

Prof. Dr. Hakan Doygun
Prof. Dr. Bedriye Asımgil
Prof. Dr. Aslı Güneş Gölbey
Assoc. Prof. Dr. Hikmet Eldek Güner
Assoc. Prof. Dr. Gizem Erdoğan Aydın
Assoc. Prof. Dr. Birsen Kesgin Atak
Assoc. Prof. Dr. Sevim Pelin Öztürk

Secretariat

Res. Assist. Su Kardelen Erdoğan
Res. Assist. Aysu Çakır
Res. Assist. Damla Balcı
Res. Assist. Recep Özmısır

SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Ali TÜRK, Suleyman Demirel University, Turkey
Prof. Dr. Alper ÇABUK, Eskisehir Technical University, Turkey.
Prof. Dr. Atila GÜL, Suleyman Demirel University, Turkey.
Prof. Dr. Berrin Akgün, Balıkesir University, Turkey.
Prof. Dr. Betül Bektaş Ekici, Fırat University, Turkey.
Prof. Dr. Bülent DENİZ, Aydın Adnan Menderes University, Turkey.
Prof. Dr. Cengiz ACAR, Karadeniz Technical University, Turkey.
Prof. Dr. Erhan Vecdi KÜÇÜKERBAŞ, Ege University, Turkey.
Prof. Dr. Faris KARAHAN, Ataturk University, Turkey.
Prof. Dr. Fürüzan ASLAN, Kırklareli University, Turkey.
Prof. Dr. Gül SAYAN ATANUR, Bursa Technical University, Turkey.
Prof. Dr. Hakan ALPHAN, Cukurova University, Turkey.
Prof. Dr. Hayriye EŞBAH TUNÇAY, Istanbul Technical University, Turkey.
Prof. Dr. Kemal Mert ÇUBUKÇU, Dokuz Eylül University, Turkey.
Prof. Dr. Latif Gürkan KAYA, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey.
Prof. Dr. Murat ZENCİRKIRAN, Uludağ University, Turkey
Prof. Dr. Murat ZENGİN, Pamukkale University, Turkey.
Prof. Dr. Osman UZUN, Duzce University, Turkey.
Prof. Dr. Rüya YILMAZ, Tekirdağ University, Turkey.
Prof. Dr. Sennur AKANSEL, University of Trakya, Turkey.
Prof. Dr. Sevgi GÖRMÜŞ CENGİZ, Inonu University, Turkey.
Prof. Dr. Sibel ECEMİŞ KILIÇ, Dokuz Eylül University, Turkey.
Prof. Dr. Veli ORTAÇEŞME, Akdeniz University, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Cenk DÖNMEZ, Leibniz Center for Agricultural Landscape Research (ZALF), Germany.
Assoc. Prof. Dr. Dalya Hazar KALONYA, Izmir Metropolitan Municipality.
Assoc. Prof. Dr. Emine DAĞTEKİN Dicle University, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Hale KOZLU, Erciyes University, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Kıran ÇAKIR, University of Trakya, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Akif ERDOĞAN, Hatay Mustafa Kemal University, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Mustafa ARTAR, Bartın University, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Onur ŞATIR, Van Yuzuncu Yıl University, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Şule KISAKÜREK, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Turkey.
Dr. Lecturer Ayşenur ŞENEL FİDANGENÇ, Pamukkale University, Turkey.
Dr. Lecturer Fernaz ÖNCEL, Istanbul Commerce University, Turkey.
Dr. Lecturer Hatice KIRAN ÇAKIR, Trakya University, Turkey.
Dr. Lecturer Saadet Mutlu KAYTAN, Pamukkale University, Turkey.
Dr. Lecturer Oya SAF, Mersin University, Turkey.
Dr. Lecturer Tülay KILIÇASLAN ÇİVİCİ, Balıkesir University, Turkey.

PREFACE

As it is known, all living things need "space" in order to survive and they change and shape "space" with their vital activities. Human beings are also a part of the space where they lived within all stages of their existence. However, the intense urbanization process experienced especially in the 1950s and the new production-consumption model and life styles specific to this period, caused the disruption of harmony of people-space relation and the emergence of many environmental problems that we face today. Especially, Particular consequences such as the climate change, biodiversity and habitat loss have also influenced social life substantially, and the ecological and social fragilities have become more visible. Familiar to the history of humanity, but external to our daily routines, the epidemic period that we started experiencing very recently is actually a phase that we can practice very frequently in the near future, especially in the context of climate change, and thus it stands as a phase that we need to learn to live with. All these experiences highlight the necessity of reconsidering and evaluating the planning and design actions at different scales.

Our symposium, which hold with the main theme of "Design of New Generation Cities on the 100th Anniversary of the Republic of Türkiye", aims to develop suggestions for the future of society and settlements with a holistic approach by bringing together urban planning, architecture, landscape architecture, product design, geography, ecology, sociologist and other design disciplines who can take part in drawing the future. The purpose of this symposium is to examine the change and transformation caused by the interventions of humanity on the earth throughout history in all kinds of settlement scales and forms, and to have expert discussions on the proposals and examinations of possible habitats that can be a guide for future generations.

I am very pleased to share this publication of the papers presented at the symposium, where many similar subjects such as environment, urbanization, human and society, climate, ecology, sustainability and legal regulations were discussed. I hope it will contribute to both science and practice.

Prof. Dr. Bedriye TUNÇSİPER
Rector of Izmir Democracy University
Head of Symposium Organizing Committee

TABLE OF CONTENT

Title of Paper **Page**

Human-Environment Interactions at Caddebostan Coastline 1

Yeni Kentsel Tasarım Tartışmalarında Kentsel Tamirat Pratiği: İzmir Darağaç Örneği..... 21

Dört Mevsim Kullanılabilir Kamusal Yeşil Alan Örneği Olarak, İzmir Karabağlar Mehmet Akif Ersoy Rekreasyon Alanın İncelenmesi..... 32

Yapı Bilgi Modelleme Alanındaki Gelişmelerin Ulusal Tez Araştırmaları Üzerinden Değerlendirilmesi 48

Çanakkale Fevzipaşa Roman Mahallesinin Woonerf (Yaşayan Sokak) Kriterlerine Göre Tasarlanma Olanaklarının Belirlenmesi 71

Stratonikeia Antik Kenti'nin Katmanlı Yapısını Anlamak Üzere Bir Araştırma Önerisi 82

Yapı Yönetmelikleri Otomatik Uyumluluk Kontrolü Alanında Yayınlanan Araştırmaların Bibliyometrik Bir Analizi..... 96

Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Toplumsal-Kültürel Dönüşümün Mekânsal Etkilerinin Leyla'nın Evi Romanı Üzerinden İncelenmesi..... 109

Küreselleşme Etkisi Altında Balıkesir'in Dönüşümü Üzerine Bir Değerlendirme 120

Yaya Hareketlerinin Benzetiminde Mikroskobik ve Makroskobik Modellerin Karşılaştırılması..... 134

İzmir Kentinin Kuzey Kentsel Gelişim Aksında Kentsel Isı Stresi..... 144

YBM Ve Nokta Bulutun Birlikte Kullanımı..... 158

Dead or Alive? Deadwood as an overlooked indicator of ecosystem services in urban landscape planning and design 167

Peyzaj Tasarımında Artırılmış Gerçeklik Teknolojisi Uygulamaları..... 182

Çanakkale Fevzipaşa Roman Mahallesinin Woonerf (Yaşayan Sokak) Kriterlerine Göre Tasarlanma Olanaklarının Belirlenmesi

Fatma YETİŞİR[1], Tutku Ak Erken[2]

[1]*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Çanakkale/Merkez, fatmayetisir@hotmail.com*

[2] *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Çanakkale/Merkez, tak@comu.edu.tr*

ABSTRACT

The Woonerf concept aims to create livable streets by designing outdoor spaces and play areas for children and by reducing street traffic and traffic speed. There are not many examples in Turkey, but practices can be seen observed in countries such as the Netherlands, Germany, Denmark, Japan, France, Israel, and Switzerland.

This research investigates the possibilities of designing Çanakkale's Fevzipaşa Romani Neighborhood according to the Woonerf (Living Street) concept. The project site was selected due to the presence of residents in the neighborhood who are identified as Romani people. The goal of this project is to preserve and sustain the lifestyle and neighborhood culture of the residents of Fevzipaşa Romani Neighborhood through a street design concept.

In the first stage of the research, literature review was conducted to establish a conceptual framework and collect inventory data. Next, descriptive observation was used to analyze outdoor spaces and a site analysis was conducted based on the collected data. In the final stage of the research, implications for the Fevzipaşa Romani Neighborhood were presented based on the Woonerf design criteria.

Keywords: observation, playgrounds, neighborhood culture, street design

Özet

Woonerf sistemi, sokaktaki çocuklar için oyun alanları yaratarak, sokak trafiği ile trafik hızını azaltarak ve dinlenme alanları oluşturarak sokakları yaşanabilir hale getirilmesini amaçlayan bir sistemdir. Türkiye'de bilinen bir uygulama örneği bulunmamaktadır. Ancak yurtdışında Hollanda, Almanya, Danimarka, Japonya, Fransa, İsrail ve İsviçre de birçok örneği görünmektedir.

Bu araştırmayla Türkiye'nin Çanakkale kentinde Fevzipaşa Roman Mahallesi'ni Woonerf (Yaşayan Sokak) tasarım kriterlerine göre düzenlenme imkanları araştırılmıştır. Proje için özellikle bu alanın seçilmesinin nedeni bu bölgede Roman kimliğiyle yaşayan mahalle sakinlerinin yer alıyor olmasıdır. Bu projeyle amaçlanan Fevzipaşa Roman Mahallesi sakinlerinin yaşam biçimlerini ve mahalle kültürünü sokak tasarımı yoluyla korumak ve sürdürülebilirliğini sağlamaktır.

Araştırmanın ilk aşamasında konu ile ilgili literatür taraması yapılarak hem kavramsal çerçeve oluşturulmuş, hem de araştırma alanına dair mevcut veriler toplanmıştır. Daha sonra, betimsel gözlem yöntemi kullanılarak dış mekânlar analiz edilmiş ve toplanan veriler doğrultusunda alana yönelik bir alan analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın son aşamasında Woonerf tasarım kriterleri dikkate alınarak Fevzipaşa Roman Mahallesi örneğinde öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: betimsel gözlem, çocuk oyun alanları, mahalle kültürü, sokak tasarımı

1.GİRİŞ

Şehirlerin ve mahallelerin planlanması, sadece fiziksel altyapıyı değil, aynı zamanda sosyal etkileşimleri de göz önünde bulundurmayı gerektirir. Bu bağlamda, "woonerf" uygulamaları, insanların rahat bir yaşam sürmeleri için ortaya çıkan etkili bir tasarım yaklaşımını temsil etmektedir. Woonerf, konut alanlarında yaya ve araçların eşit düzeyde var olmasını sağlayarak, özellikle çocukların güvenliğini ön planda tutan bir tasarım anlayışını benimser. Temel amacı, sokakların sadece ulaşım aracı değil, aynı zamanda sosyal etkileşim ve kullanılabilirlik açısından da değerli alanlar olmalarını sağlamaktır.

Fevzipaşa Mahallesi, özellikle Roman kültürünün sokakları sosyalleşme amacıyla kullanmasıyla bilinir. Ancak, bu mahalledeki sokaklarda trafik güvenliği sorunları hem araç sürücüleri hem de yaya ve bisiklet kullanıcıları için ciddi bir endişe kaynağıdır. Bu bağlamda, bu çalışmada, Fevzipaşa Mahallesi'nde woonerf tasarım kriterleri kullanılarak, trafik güvenliğini artırmayı ve aynı zamanda Romanların sokakları kullanma kültürünü sürdürmeyi amaçlayan bir öneri sunulmaktır. Sonuç olarak, woonerf prensipleri Fevzipaşa Roman Mahallesi örneğinde uygulanarak, mahallenin dokusunu güçlendirmek, sosyal etkileşimi artırmak ve en önemlisi, herkesin güvenli bir şekilde sokakları paylaşabilmesi hedeflenmektedir.

1.1 Woonerf Nedir?

Woonerf, sokakların çocuk oyun alanı olarak düzenlenmesine odaklanan bir sistemdir. Bu tasarım yaklaşımı, sokaktaki çocuklar için özel oyun alanları oluşturarak, trafik akışını kontrol altında tutarak ve sokak trafiğindeki hızları azaltarak, genel olarak sokakları daha yaşanabilir ve güvenli bir hale getirmeyi amaçlamaktadır. Woonerf, kelime tarihçesi ve kökeni incelendiğinde, Hollanda dilinde tam anlamıyla "oturma alanı" veya "konut alanı" olarak ifade edilmektedir. Bu sistem, sokakları sadece bir ulaşım yolu değil, aynı zamanda toplulukların etkileşimine ve çocukların oyun ve keşfe yönelik aktivitelerine uygun alanlar haline getirme amacını taşımaktadır. 19. yüzyılın ortalarından itibaren kullanımı her geçen gün artan araçların yaygınlaşması ile şehirlerde yer alan yerleşim alanlarının tasarımı bu gelişmelere uyarlanarak yapılmaya başlanmıştır. Woonerf ilk olarak 1960'lı yılların başında projelendirilmiş ve Hollanda'nın Delft şehrinde uygulanmıştır. Orijinal fikir aslen İngiliz mimar ve yol mühendisi Colin Buchanan'a ait olmasına rağmen, bu fikri hayata geçiren kişi Hollandalı Niek De Boer'dir. Niek De Boer, Colin Buchanan'ın etkin trafik akışı ve yaya fikrinden esinlenerek sokakları, bir evin bahçesinde araba sürüyormuş gibi bir izlenim bırakacak şekilde tasarlamıştır. Hollanda da bulunan Emmen bölgesinin 1970 yılında neredeyse tamamı bu proje ile tasarlanmıştır. Yakın tarihte ortaya çıkan Woonerf projesi ile Hollanda'da 6000'den fazla Woonerf alanı bulunmaktadır ve Hollanda nüfusunun yaklaşık 2,5 milyon vatandaşı bu bölgelerde yaşamaktadır. Delft şehrinde uygulanan woonerf sistemi başarılı olmuştur. Kısa sürede tüm Hollanda'da fark edilmiş ve hükümet tarafından yasalaştırılmıştır. Bunu sırasıyla 1976'da Almanya, 1977'de Birleşik Krallık, Danimarka ve İsviçre, 1979'da Japonya, Fransa ve 1981'de İsrail, 1990 itibariyle Almanya ve Hollanda'da 3400'ün üzerinde, Japonya'da 300'ün üzerinde ve İsrail'de 600'ün üzerinde woonerf sistemi uygulanmıştır (Tandoğan, 2014).



Şekil 1. 1970 yılına ait Delft şehri Woonerf sokağı (URL1)

Woonerf sistemi, sokaktaki çocuklar için oyun alanları yaratmak, sokak trafiğini, trafik hızını azaltarak dinlenme ve dinlenme alanları oluşturarak sokakları çocuk için yaşanabilir hale getirilmesini amaçlayan bir sistemdir. Araç trafiğinin yaya aktivitesi ile birleşimi 'woonerf' in temel proje maddesidir. Bölgede yaşayanlara değer veren, sosyal etkileşimi teşvik eden, trafiği sakinleştiren ve zengin bir ortam sağlayan bir sokak alanı oluşturulmuştur. Woonerf alanında yaşayan kullanıcılar alanın her yerini eşit anlamda kullanabilmektedir. Hollanda trafik yasasının 44. maddesine göre projenin uygulandığı yaşam alanlarındaki maksimum araç hızı yaya yürüme hızında olmalıdır. Proje alanında bulunan yaya trafiğini etkilemeyen yerlere park alanları yapılmaktadır. Woonerf alanlarında en yüksek hız İsviçre'de 20 km/s, Hollanda'da 15 km/s'dir. Kent nüfuslarının artmasıyla birlikte araçların sayısı artmıştır. Bununla birlikte kentte yaşayan insanlar trafik, duman ve gürültü kirliliğine maruz kalmaktadır. Kent nüfusunun artması ve araçların sebep olduğu problemleri önlemek için woonerf kanıtlanmış ve daimî çözüm olarak görülmüştür. Woonerf uygulaması aşırı trafik hızı ve akışını önleyerek trafik sorunlarını, gürültü ve güvenlik endişelerini ortadan kaldırmaktadır. Ayrıca sokak mekânında toplumun yararlanabileceği sosyal ilişkilerinin gelişmesini sağlamak amacıyla ön bahçeler oluşturularak yararlı mekanlar ortaya konmaktadır (Tandoğan, 2014).



Şekil 2. *'Life on a Dutch Woonerf'(URL2)*

1.2 Neden Woonerf?

Woonerf uygulamalarının amaçları ve tercih nedenleri aşağıda verilmektedir (Associates, 2014).

- Yaşam avlusu sosyal etkinlikler yapılarak toplum iletişimini güçlendirir.
- Woonerf toplumu bağlayıcı etkilerinin yanı sıra güvenliği arttıran özellikleri de bulunmaktadır.
- Çocuklar, yaşlılar ve engelli kullanıcılar için hayat kolaylaştırır.
- Taşıtlar için uygulanan kurallar ile trafik kazalarının büyük ölçüde önüne geçildiği istatistiklerle kanıtlanmıştır.

1.3 Woonerf'in Özellikleri

Woonerf uygulamalarının özellikleri ise üç madde altında sıralanabilir (Vazquez ve Dillmann, 2017);

- **Görünür Girişler:** Sokak girişlerinde kullanıcı gruplarını belirten levhalar ve trafik işaretleri kullanılmaktadır. Yayalar, oyun oynayan çocuklar, yaşlılar ve diğer kullanıcılar önceliklidir; araçların öncelikleri ise daha sonra gelmektedir.
- **Fiziksel Engeller:** Woonerf alanında, taşıt sürücülerini doğrudan etkileyen kasisler, tuzaklar, virajlar ve bitki kutuları gibi yavaşlatıcı unsurlar kullanılmaktadır. Bu önlemler taşıtların, bisikletlerin ve yayaların yolları aynı anda ve güven içinde paylaşmalarını amaçlamaktadır.
- **Sokak Mobilyaları:** Woonerf kullanıcıları, yaşadıkları ortama estetik ve güzellik katmak amacıyla duvarlara resimler çizmekte ve tablolar asmaktadır. Ayrıca yaşam kalitesini artırmak için müsait alanları oturma donatıları ve oyun alanları ile değerlendirmektedir. Sosyal etkileşimi teşvik etmek ve sokakta sosyal yaşamı artırmak amacıyla çeşitli etkinlikler düzlenmektedir.

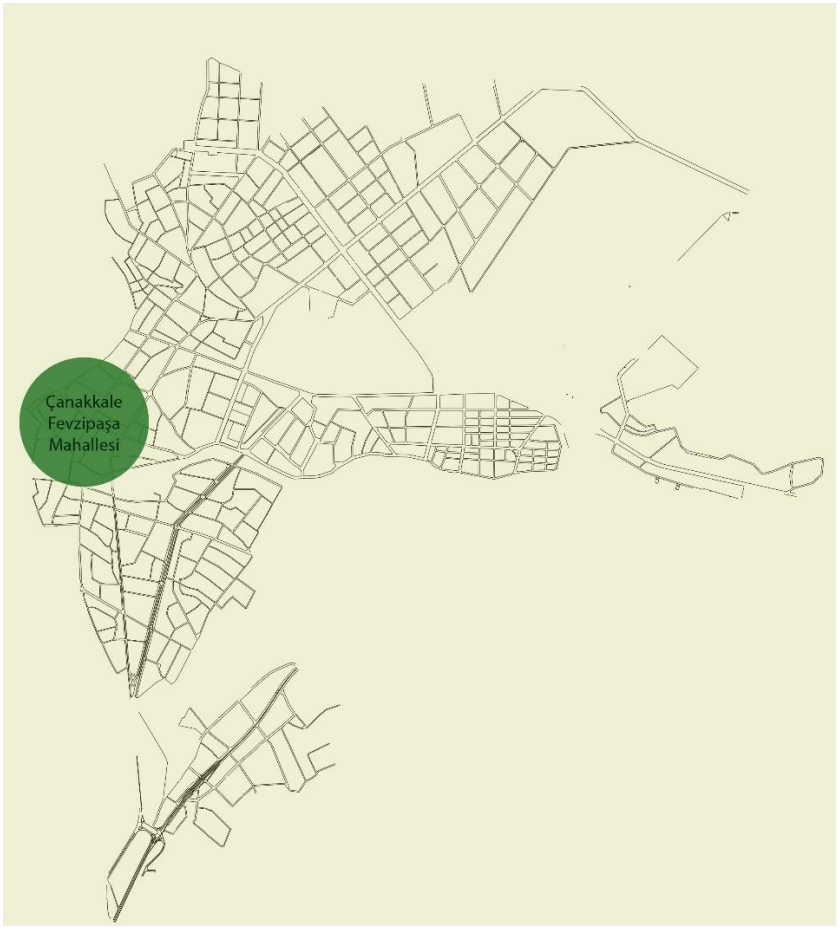
1.4 Woonerf Sisteminin Bileşenleri

Woonerf sisteminin bileşenleri ise beş maddede verilmektedir (Tandoğan, 2014);

1. Woonerf sistemi, farklı girişlerle alanları vurgulamakta, araç sürücülerine misafir hissiyatı vermektedir.
2. Yolların virajlarla kırılması, araçları yavaşlatarak güvenli Woonerf alanları oluşturmaktadır.
3. Banklar, oyun alanları ve bitkiler kullanarak trafik yavaşlatılmakta ve böylelikle yaya dostu mekanlar oluşturulmaktadır.
4. Kaldırım ile yolu ayıran devamlı sınır elemanı kaldırılarak araç sürücülerinin sokakta hız yapması önlenmeye çalışılmaktadır. Bu sayede sürücü ve yayaların bulundukları zemin aynı düzleme getirilip, kullanıcıların aynı seviyede oldukları hissettirilmektedir.
5. Araçlar için park alanı sağlamak da oldukça önemlidir. Sokak alanında aralıklarla otopark yapılarak, sokaktaki araç yoğunluk hissi azaltılmaktadır. Sonuç olarak 'Yaşam için sokak alanı' tasarlanmaktadır/

2.MATERYAL

Fevzipaşa Roman Mahallesi: Çanakkale Fevzipaşa Mahallesi, Romanların oturduğu konut alanlarını, kent merkezinin bir kısmını ve kentin önemli ticaret akslarını kapsamaktadır (Uysal vd., 2012). Fevzipaşa Mahallesi'nde 2011 yılında 2329 kişi yaşamaktadır, ancak 2021 yılında bu sayı 1834 kişiye kadar hızla düşmüştür ve düşmeye de devam etmektedir (Fevzipaşa Mahallesi Nüfusu Merkez Çanakkale, 2022). Uysal vd. (2012)'ne göre, mahallelinin, yaşadıkları çevredeki yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik bir beklenti içinde oldukları ve doğdukları mahalleden ayrılmayı istemedikleri belirtilmektedir.



Şekil 3. Çanakkale ve çalışma alanı olan Fevzipaşa Mahallesi

Bu proje ile mahalle halkının yaşam kalitesini yükseltmek ve kentsel iyileştirmeye yönelik bir adım atılmak istenmektedir. Özellikle mahallenin sosyal yapısını koruyarak yaşam kalitesini güçlendirmek için Woonerf tasarım ilkeleri değerlendirilmiştir.

3.YÖNTEM

Araştırma dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalara aşağıda yer verilmektedir.

1. **Literatür Taraması:** Araştırmada öncelikle araştırma alanı ile ilgili yapılan mevcut çalışmalar ve veriler derlenmiştir. Daha sonra Woonerf tasarım kriterleri ile ilgili olarak ulusal ve uluslararası kaynaklar taranmıştır.
2. **Betimsel Gözlem:** Araştırmanın bu aşamasında araştırma alanına yönelik fotoğraflar çekilmiş, mevcut sokak ve yapılar değerlendirilmiş ve mahalle sakinlerinin dış mekân kullanımları gözlemlenmiştir.
3. **Alan Analizi:** Araştırma alanın mevcut durumu ve alan ile ilgili yapılan analizler mahalle haritası üzerine işlenerek Woonerf tasarımına uygun alanlar belirlenmiştir.
4. **Öneriler:** Detaylı tasarım için belirlenen alanlarda Woonerf tasarım kriterleri doğrultusunda ve alanda çekilen fotoğraflar üzerinden öneriler sunulmuştur.

BULGULAR

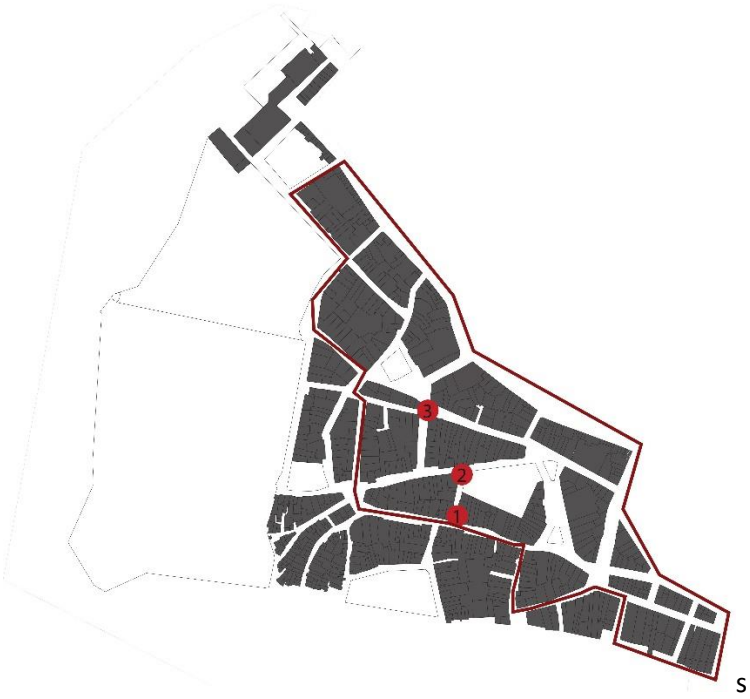
4.1 Alan Analizi:

Kaynak taraması ve betimsel gözlem sonucunda elde edilen veriler Çanakkale Belediyesi'nden elde edilen haritalar üzerinde işlenmiştir. Bu amaçla, öncelikle ticaret alanlarının dışında kalan konut alanları çalışma alanı olarak belirlenmiştir. Daha sonra çalışma alanındaki mevcut alan kullanımları, bina yoğunlukları ve bina durumları haritalar üzerinde belirlenmiştir (Şekil 4). Tüm veriler bir arada analiz edilerek woonerf tasarımı için uygun alanlar Şekil 5'de verilmiştir. Daha sonra bu belirlenen alanlar için öneriler sunulmuştur.



a) b) c)

Şekil 4. Çalışma alanına ait alan a) alan kullanım b) bina yoğunluk ve c) bina durum haritaları



Şekil 5. Woonerf tasarımına uygun alanlar

5.ÖNERİLER

Aşağıda görüntüsü verilen ilk öneride (Şekil 6) bisiklet yolunun çizgileri kaldırılarak, yaya, bisikletli ve araçların eşit düzeyde var olmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Evlerin önlerinde belirli yerlere kullanıcılar için oturma birimleri konumlandırılmalı ve binaların duvarları yeniden boyanarak desenlerle renklendirilmelidir. Ayrıca, bisikletliler için özel park alanları oluşturulmalıdır. Bitkisel tasarım artırılarak, woonerf tasarım ilkelerine uygun olarak öneriler sunulmuştur.



Şekil 6. Öneri yapılan alanın eski ve yeni fotoğrafı

İkinci öneride (Şekil 7), woonerf alanının giriş ve çıkışlarını belirgin bir şekilde göstermek amacıyla uygun tabelaların yerleştirilmesi gerekmektedir. Bu sayede, yayalar, oyun oynayan çocuklar, yaşlılar ve diğer kullanıcılar için araçlardan öncelik sağlanacaktır. Woonerf alanında bulunan çocuklar için özel oyun alanları belirlenmeli ve bu alanlar binaların önlerinde güvenli bir şekilde konumlandırılmalıdır. Bu sayede çocukların evlerine en yakın yerde rahat ve güvenli bir şekilde oyun oynamalarını sağlayacaktır. Binaların önleri, kullanıcıların ev bahçesi gibi kullanılabilecek şekilde tasarlanmalıdır. Oturma alanları ve bahçeler, kullanıcıların rahatlıkla vakit geçirebileceği ve ekip

biçebileceği yerlere stratejik bir şekilde konumlandırılmalıdır. Böylece, woonerf alanı kullanıcıları sosyal etkileşimlerini artırabilir ve doğayla iç içe bir yaşam sürme imkânı bulabilirler. Binaların duvarları, estetik bir görünüm kazandırmak ve ortamı renklendirmek amacıyla resimlerle renklendirilmelidir. Bu, woonerf alanının atmosferini zenginleştirecek ve sakinlere daha keyifli bir yaşam alanı sunacaktır. Son olarak, bitkisel tasarım woonerf tasarımlarının temel ilkelerine uygun olarak artırılmalıdır. Bu, çevre dostu bir yaşam alanı oluşturmanın yanı sıra, doğal bir görünüm elde etmek için de önemlidir. Bitkiler, woonerf alanının estetiğini ve ekolojik dengesini güçlendirecek şekilde seçilmeli ve düzenlenmelidir.



Şekil 7. Öneri yapılan alanın eski ve yeni fotoğrafı

Üçüncü öneride (Şekil 8), kaldırım ve yolun aynı seviyeye getirilerek insanlar ve araçların eşit düzeyde olmaları amaçlanmaktadır. Araçların hızını düşürmek için kasis ve dubalar konumlandırılmalıdır. Bisiklet ve araçlar için yeterli park alanı sağlanmalı, böylece bu alanda herkes için kullanılabilir bir alan oluşturulmalıdır. Çocukların rahat ve güvenli bir şekilde oyun oynayabilmeleri için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Binaların önlerinde oturma birimleri konumlandırılmalı ve bitkisel tasarım artırılarak woonerf tasarım ilkelerine uygun öneriler sunulmuştur.



Şekil 8. Öneri yapılan alanın eski ve yeni fotoğrafı

Tüm bu önerilerin bir arada uygulanması, woonerf alanlarının kullanıcılar için daha işlevsel, estetik ve güvenli bir hale gelmesine katkı sağlayacaktır.

6.SONUÇ

Fevzipaşa Mahallesi'nde bulunan mevcut araç, bisiklet ve yaya yollarının bir araya getirilmesi amacıyla yapılan tasarım önerileri, mahalle genelinde ulaşım ve yaşam kalitesinde önemli bir artış potansiyelini beraberinde getirmektedir. Bu önerilerin hayata geçirilmesi, sadece mevcut altyapının entegrasyonunu sağlamakla kalmayıp aynı zamanda mahalle sakinlerinin günlük yaşamlarını daha güvenli ve erişilebilir hale getirmeyi amaçlamaktadır. Yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde gerçekleştirilecek bu proje, Fevzipaşa Mahallesi'nin sürdürülebilir bir şehir planlaması açısından model oluşturmasına katkıda bulunacaktır. Tüm bu tasarım önerileri, mahalle sakinlerinin günlük ulaşım ihtiyaçlarına daha etkili ve çevresel olarak sürdürülebilir çözümler sunma hedefini taşımaktadır. Bu çerçevede, Fevzipaşa Mahallesi'nin gelecekteki kentsel gelişimine yönelik atılmış önemli bir adım olarak değerlendirilebilir. Mahallelinin hayat şartları yükseltilip insanların göçüne yönelik baskılar azaltıldığında, burada yaşayan halkın kendi geleneklerini ve yaşam biçimlerini özgürce dile getirerek yaşamlarını sürdürmeleri sağlanmış olacaktır.

7.Teşekkürler

Bu proje, TÜBİTAK–2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Desteği Programı tarafından desteklenmiştir (Proje No: 1919B012211554).

8. KAYNAKLAR

[1] Tandoğan, O. (2014). Çocuk İçin Daha Yaşanılır Bir Kentsel Mekân: Dünyada Gerçekleştirilen Uygulamalar. Megaron, 9(1), 22-26.

[2] Vazquez, L. ve Dillmann E. (2017). https://web.northeastern.edu/holland2017sustrans/?page_id=527 [3] Debra, N. L.: Principles of Mechanical Design, Oxford University Press, New York, NY, 1990.

[4] Uysal, A. B., Okumuş, G. ve Sakarya, İ., 2012. Bir Mahalleyi Anlamak, Çanakkale Fevzipaşa Mahallesi Kenstel İyileştirme Projesi, Çanakkale Kents Konseyi Yayınları: 31, Çanakkale, 80s.

[5] Fevzipaşa Mahallesi Nüfusu Merkez Çanakkale, 2022. Yıllara Göre Fevzipaşa Nüfusu, Çanakkale, Merkez. Türkiye Nüfusu, İl, İlçe, Mahalle, Köy Nüfusları. URL3@ https://www.nufusune.com/20101-canakkale-merkez-fevzipasa-mahallesi-nufusu (20.06.2022 tarihinde erişilmiştir).

[6] Kuntzman, G. 2019. Streetfilms in Holland: Experience the Joy of The Woonerf, StreetsBlogNYC, URL2@ https://nyc.streetsblog.org/2019/05/28/streetfilms-in-holland-experience-the-joy-of-the-woonerf/ (22.06.2022 tarihinde erişilmiştir).

[7] Associates, C. (2014). What in the World is a Woonerf?: byDESIGN. https://www.canin.com/world-woonerf/

[8] URL1. https://web.northeastern.edu/holland2017sustrans/?page_id=527 (29.12.2023 tarihinde erişilmiştir.)